

POPULÆRMUSIK SOM HISTORIE

Call for papers (abstracts) til *Temp* 26

Fra skillingsviser og champagnegalop over jazz og rock til elektropop har populærmusikken sammenfattet sin tid i takter og toner. Den har udtrykt og påvirket historiske udviklinger, også i større skala. Derfor må den tages alvorligt som historisk fænomen og i alle sine aspekter – ikke kun som tekst og diskurs, men også som praksis: som lyd, bevægelse, symbol, socialisering, sanselighed, følelsesudtryk og social mobiliseringskraft. At tage populærmusikken alvorligt skal være formålet med dette nummer af *Temp*.

Med populærmusik menes her som udgangspunkt de moderne, kapitalistiske former for varegjort musik, der henvender sig til et stort publikum, og i praksis høres, bruges og spilles af de mange. I nogle henseender kan populærmusikken også knytte an til ældre traditioner for folkelig musikkultur, først og fremmest ved sin aktive brug og omformning af disse i nye kontekster. Men overhovedet er grænserne for det populære i musikken – såvel som på andre kulturelle områder – dynamiske og omstridte, både i den samfundshistoriske praksis og i videnskaben.

Populærmusikken affærdiges ofte som kommerciel fordummelse og bedøvelse af masserne. Dens kommercielle, ordenslegitimerende implikationer er da også åbenlyse. Men gang på gang har populærmusikken også dannet samlingspunkt for kritiske sociale bevægelser, har tilbudt nye identiteter og aktive erindringer, har vakt forargelse og har draget herskende normer og skel mellem 'højt' og 'lavt' frem af selvfølgeliggørelsernes skjul. Dermed har musikken været med til at forhandle sociale og kulturelle grænser, både mellem og inden for samfundene, samtidig med at den har bevæget sig på tværs af landegrænser og kontinenter i sindrige mønstre.

Populærmusikkens historie er, ligesom musikhistorie i øvrigt, oftest skildret ud fra musikmiljøernes egne selvforståelser som stil-, genre- og kunstnerhistorier, typisk gennem underreflekterede, men økonomisk givtige, reproduktioner af dominerende retrospektive virkningshistorier. Akademiske studier af musikkultur, musikantropologi, musiksociologi, *sound studies* og sansehistorie er gået andre veje, og møder mellem disse forskellige interesser har også affødt væsentlige bidrag til musikkens samfunds- og kulturhistorie, samlet i vægtige teoretiske skrifter,

antologier og specialiserede engelsksprogede videnskabelige tidsskrifter som *Popular Music*, *Popular Music and Society* og *Popular Music History*.

Disse mangesidede kvalificeringer af musikkens betydninger står imidlertid stadig som afsondrede videnskabelige specialområder. Som den tyske historiker Jürgen Müller understregede i 2012 ("The sound of history and acoustic memory: Where psychology and history converge", *Culture & Psychology* 18:4), har historikerne gennem århundreder været dygtige læsere, og efterhånden er de også blevet bedre til at forholde sig til visuel kultur på andre måder end blot at illustrere de rent tekstlige budskaber. De har derimod stort set afholdt sig fra at bruge ørerne.

Sanse- og lydhistorien har ganske vist fået flere historikere til fokusere på fortidens lyde, men interessen koncentrerer sig her næsten udelukkende om baggrundslyde: kirkeklokker, kvidrende fugle, generende trafikstøj osv. I den bredere historiebrug og historieskrivning spiller populærmusikkens udbredte, organiserede signallyde derimod fortsat en meget lille rolle, typisk rent illustrativ eller stilistisk stemningsættende. Historikerne trænger stadig til at åbne ørerne mere.

Med dette temanummer vil *Temp* bidrage til at placere populærmusikken som et centralt element i den historiske udforskning af kultur og samfund i almindelighed, også i Danmark og Norden. Vi er interesserede i bidrag fra både faghistorikere og mange andre, der kan belyse den masseproducerede musiks samfundsmæssige og kulturelle betydninger gennem hele den moderne epoke. Enkelte bidrag kan f.eks. gennem eksempelstudier eller mere metodisk/teoretisk orienterede undersøgelser fokusere på musikkens relation til f.eks. sociale bevægelser, magtforhold og identitet (klasse, køn, seksualitet, race, alder), teknologier og materialiteter, begreber, følelser, kulturelle geografier, historiografi, æstetikker, politik, medialisering, ideologi, økonomi, relationer mellem stjerner og fans med mere.

Deadlines:

- Deadline for abstracts (min. ½ side): 15. oktober 2021.
- Forfatterseminar: ultimo maj 2022 (deadline for papers: en måned før seminardato).
- Deadline for artikelbidrag: ultimo august 2022.
- Bidrag – og eventuelle spørgsmål – sendes til temphist@cas.au.dk.

Temanummeret redigeres af Morten Michelsen (AU), Bertel Nygaard (AU), Nils Arne Sørensen (SDU) og Louise Nyholm Kallestrup (SDU).